

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 30/10/2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: τον Υπουργό Οικονομικών
τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων
τον Υπουργό Υγείας
τον Υπουργό Δικαιοσύνης

ΘΕΜΑ: «Άμεση είναι η ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος της δυσανάλογης και άδικης εφαρμογής των κανόνων περί ενδοομιλικών τιμολογήσεων από τη φορολογική διοίκηση στη λειτουργία των φαρμακευτικών συνεταιρισμών»

Σε παγκόσμια βάση και σύμφωνα με τους κανόνες του ΟΟΣΑ, υπάρχει πρόνοια προστασίας των χωρών από τυχόν μεταφορά φορολογητέας ύλης από τη μία χώρα στην άλλη, μέσω των ενδοομιλικών τιμολογήσεων των πολυεθνικών ομίλων. Πρακτικά το πλαίσιο αυτό επιδιώκει να αποτραπεί είναι, για παράδειγμα, μια εταιρεία μέλος ενός πολυεθνικού ομίλου που δραστηριοποιείται σε ένα κράτος με χαμηλό φορολογικό συντελεστή, να διρδινεργήσει υπερτιμολόγηση σε άλλη εταιρεία του ίδιου ομίλου που δραστηριοποιείται σε άλλο κράτος με υψηλό φορολογικό συντελεστή, (ή και το αντίστροφο), με σκοπό να γίνει συγκέντρωση φορολογητέας ύλης σε εκείνο το κράτος με το ευνοϊκότερο φορολογικό καθεστώς.

Για τον σκοπό αυτό, ο ΟΟΣΑ εξέδωσε σχετικές οδηγίες το έτος 1979, οι οποίες ανανεώθηκαν το έτος 1995, με πρόσφατη επικαιροποίηση το έτος 2017. Ακρογωνιαίος λίθος των οδηγιών αυτών είναι η τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων. Η ουσία της αρχής αυτής είναι ότι οι συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών (πχ εταιρείες ενός πολυεθνικού ομίλου), θα πρέπει να γίνονται με τέτοιους οικονομικούς όρους, όπως θα γίνονταν οι ίδιες συναλλαγές μεταξύ τρίτων μη συνδεδεμένων μερών. Σε αντίθετη περίπτωση, η φορολογητέα ύλη των συνδεδεμένων εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικά κράτη, θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να αποδοθούν ορθά οι φόροι στο δικαιούμενο κράτος. Σημειώνεται ότι, ο ΟΟΣΑ θέλοντας να προστατέψει ταυτόχρονα τις επιχειρήσεις από τη διπλή φορολόγηση, προβλέπει διαδικασία διακανονισμού και διαβούλευσης μεταξύ των κρατών μελών σε περίπτωση τροποποίησης της φορολογητέας ύλης.

Στην Ελλάδα, η εισαγωγή των κανόνων ενδοομιλικών τιμολογήσεων έχει ενσωματωθεί στον Ν. 4172/2013, άρθρο 50: *“Νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες όταν πραγματοποιούν συναλλαγές, μία ή περισσότερες, διεθνείς ή και εγχώριες, με συνδεδεμένα πρόσωπα κατά την έννοια του άρθρου 2 του Κ.Φ.Ε. με οικονομικούς ή εμπορικούς όρους διαφορετικούς από εκείνους που θα ίσχυαν μεταξύ μη συνδεδεμένων προσώπων (ανεξάρτητων επιχειρήσεων) ή μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων και τρίτων, οποιαδήποτε κέρδη τα οποία χωρίς τους όρους αυτούς θα είχαν πραγματοποιηθεί από το νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, αλλά τελικά δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω των διαφορετικών όρων (αρχή των ίσων αποστάσεων) περιλαμβάνονται στα κέρδη του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας μόνον στο βαθμό που δεν μειώνουν το ποσό του καταβλητέου φόρου. 2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και ερμηνεύονται σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις ενδοομιλικές συναλλαγές”*

Είναι πρόδηλο, από την προαναφερθείσα διάταξη του ελληνικού φορολογικού δικαίου, ότι στην ελληνική νομοθεσία ενσωματώθηκε η έννοια των ενδοομιλικών συναλλαγών όχι μόνο μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ ημεδαπών επιχειρήσεων.

Ωστόσο η εφαρμογή του πλαισίου αυτού φαίνεται να δημιουργεί κάποια προβλήματα σε ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται μόνο στην εγχώρια αγορά. Ενδεικτικά είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φαρμακευτικοί συνεταιρισμοί από την εφαρμογή των κανόνων περί ενδοομιλικών συναλλαγών από τις φορολογικές αρχές.

Οι φαρμακευτικοί συνεταιρισμοί είναι ενώσεις φαρμακείων συγκεκριμένων γεωγραφικών περιοχών της Ελλάδας που εξυπηρετούν δύο σημαντικούς σκοπούς: α) την συλλογική διαπραγμάτευση με τις μεγάλες φαρμακευτικές προμηθεύτριες εταιρείες αναφορικά με την αγορά φαρμάκων και β) την συγκέντρωση των αγοραζόμενων φαρμακευτικών αγαθών σε κεντρικές αποθήκες και τη διανομή τους στα φαρμακεία των περιοχών αυτών. Στην Ελλάδα υπάρχουν περίπου 40 σημεία δραστηριοποίησης των συνεταιρισμών και καλύπτουν σχεδόν το σύνολο των ελληνικών φαρμακείων.

Επειδή οι συνεταιρισμοί είναι συγκεκριμένου τύπου και μορφής οντότητες διατηρούν, εκ του νόμου, ομάδες διαχείρισης (παρά διοίκησης) που απαρτίζονται από φαρμακοποιούς των οποίων τα φαρμακεία είναι μέλη των συνεταιρισμών. Επίσης, επειδή η νομοθεσία δεν επέτρεπε την δημιουργία υποκαταστημάτων φαρμακαποθηκών, οι συνεταιρισμοί αναγκάστηκαν να ιδρύσουν θυγατρικές φαρμακαποθήκες με τη μορφή εταιρειών, για να εξυπηρετήσουν φαρμακεία άλλων απομακρυσμένων περιοχών.

Η φορολογική νομοθεσία θεωρεί τα φαρμακεία των φαρμακοποιών που ανήκουν στις ομάδες διαχείρισης των συνεταιρισμών, καθώς και τις θυγατρικές φαρμακαποθήκες ως "συνδεδεμένα" μέρη και τα εντάσσει στο εποπτευόμενο καθεστώς αναφορικά με τις μεταξύ τους συναλλαγές, υπό το πρίσμα των ενδοομιλικών συναλλαγών.

Επισημαίνεται όμως ότι υπάρχουν δύο σημαντικές δικλείδες ασφαλείας που αφορούν στους φαρμακευτικούς συνεταιρισμούς σχετικά με τις τιμές πώλησης των φαρμακευτικών αγαθών: α) η ενιαία πολιτική εκπτώσεων των συνεταιρισμών προς όλα τα φαρμακεία ανάλογα με τους όρους είσπραξης και β) η κρατική παρέμβαση (διατίμηση) στο εύρος των τιμών των φαρμάκων. Συνεπώς, φαίνεται ότι δεν συνάδει ούτε με το πνεύμα αλλά ούτε και με την ουσία της φορολογικής νομοθεσίας να θεωρούνται ως "ενδοομιλικές" οι πωλήσεις φαρμακευτικών αγαθών από τους συνεταιρισμούς προς τα φαρμακεία που ανήκουν σε φαρμακοποιούς - μέλη της ομάδας διαχείρισής τους, καθώς και οι πωλήσεις στις θυγατρικές φαρμακαποθήκες που εξυπηρετούν απομακρυσμένες περιοχές.

Επανειλημμένα, οι φαρμακευτικοί συνεταιρισμοί και οι θυγατρικές τους δέχονται ελέγχους αναφορικά με τις ανωτέρω θεωρούμενες "ενδοομιλικές συναλλαγές" με αποτέλεσμα να φορολογούνται διπλά, καθώς τα μέλη του ελληνικών αυτών ομίλων τυγχάνουν κερδοφόρες ημεδαπές επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στο ίδιο φορολογικό περιβάλλον με τους ίδιους φορολογικούς συντελεστές, χωρίς μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές.

Σημειώνεται μάλιστα ότι στα πλαίσια του φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές, οι διαφορές που προκύπτουν, αφορούν τη διπλή φορολόγηση, όπως προαναφέρθηκε, που προκύπτει αποκλειστικά από τις φερόμενες "ενδοομιλικές συναλλαγές". Ωστόσο από τον έλεγχο των λοιπών φορολογικών αντικειμένων (ΦΠΑ, εισόδημα κλπ), δεν προκύπτουν διαφορές. Αυτό το γεγονός καταδεικνύει τη δυσανάλογη με το πνεύμα των κανόνων περί ενδοομιλικών συναλλαγών εφαρμογή τους στην περίπτωση των φαρμακευτικών συνεταιρισμών και των θυγατρικών τους με στόχο την επίτευξη εισπρακτικών στόχων από τη φορολογική διοίκηση.

Επειδή κάθε ένσταση των ελεγχόμενων οντοτήτων δεν γίνεται αποδεκτή από την φορολογική αρχή, εδώ και περίπου ένα χρόνο, η Ομοσπονδία Φαρμακευτικών Συνεταιρισμών Ελλάδος, προσπάθησε να αναδείξει το θέμα με αναλυτικές εκθέσεις, επαφές, συναντήσεις με την ΑΑΔΕ αλλά και συγκεκριμένες προτάσεις που υποβλήθηκαν, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Μάλιστα η ΑΑΔΕ, είχε δεσμευτεί να εκδώσει σχετικές οδηγίες προς τους ελεγκτές για να αποφεύγουν την επιβολή φόρων και προσαυξήσεων που έχουν ως αποτέλεσμα τη διπλή φορολόγηση. Ωστόσο όχι μόνο αυτό δεν πραγματοποιήθηκε αλλά, εκδόθηκε πριν λίγες ημέρες εκ νέου σημείωμα ελέγχου σε φαρμακευτικό συνεταιρισμό που εξυπηρετεί φαρμακεία που δραστηριοποιούνται στην περιοχή της Πελοποννήσου, σύμφωνα με το οποίο στα μέλη του συνεταιρισμού αυτού, καταλογίζοντας δυσβάσταχτοι πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις, που αποτελούν διπλή φορολόγηση αφού

παραβλέπουν το καθεστώς διατίμησης των φαρμάκων που ισχύει στην ελληνική αγορά και περιορίζει ούτως ή άλλως την τιμολογιακή πολιτική.

Επειδή οι φορολογικές αρχές συνεχίζουν να αγνοούν τις αγορανομικές διατάξεις που επιβάλλουν στους συνεταιρισμούς διατίμηση στα είδη που πωλούν, την οποία ο φορολογικές αρχές δεν αποδέχονται και αποφασίζουν επιπρόσθετα να φορολογούν διπλά τους οργανισμούς αυτούς.

Επειδή φαίνεται αυτή η αντιμετώπιση των φαρμακευτικών συνεταιρισμών φαίνεται να παραβιάζει ευθέως την αρχή της φορολογικής ισότητας που εδράζεται άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος.

Επειδή οι φαρμακευτικοί συνεταιρισμοί, συνεισφέρουν σημαντικά μέσω των φορολογητέων τους εσόδων, στον κρατικό προϋπολογισμό.

Επειδή σε περίπτωση που η πρακτική αυτή συνεχιστεί, είναι βέβαιο ότι θα εξασθενήσουν όλοι οι ελληνικοί όμιλοι με ελληνικές θυγατρικές και συνεπώς και οι φαρμακευτικοί συνεταιρισμοί με συνέπεια τα ελληνικά φαρμακεία να βρεθούν έρμαιο των πολυεθνικών εταιρειών.

Επειδή ανήθικο και άδικο να επιβάλλονται διπλοί φόροι σε έναν κλάδο που συνεισφέρει σημαντικά εν μέσω πανδημίας Covid-19, ενώ ταυτόχρονα να δίδονται φοροελαφρύνσεις λόγω COVID-19 σε λοιπούς κλάδους και φορείς.

Ερωτώνται οι ως άνω Υπουργοί:

1. Προτίθενται να επανεξετάσουν και να διορθώσουν το πλαίσιο και τον τρόπο εφαρμογής των κανόνων για τις ενδοομιλικές συναλλαγές από τις αρμόδιες αρχές της ΑΑΔΕ, ώστε να μην επιβαρύνονται με άδικη διπλή φορολόγηση φαρμακευτικοί συνεταιρισμοί που εφαρμόζουν το καθεστώς διατίμησης των φαρμάκων που ισχύει στην ελληνική αγορά αλλά και τους υπόλοιπους κανόνες που τους διέπουν;
2. Προτίθενται να συνεργαστούν μεταξύ τους ώστε να προτείνουν τις όποιες άλλες θεσμικές αλλαγές κρίνονται απαραίτητες στην αγορανομική και λοιπή νομοθεσία που διέπει τους φαρμακευτικούς συνεταιρισμούς ώστε να συνεχίσουν να επιτελούν απερίσπαστοι και χωρίς άδικες φορολογικές ή άλλες διοικητικές επιβαρύνσεις το κρίσιμο έργο τους τόσο στα μέλη τους όσο κυρίως για τους συμπολίτες μας;
3. Με αφορμή το παράδειγμα των φαρμακευτικών συνεταιρισμών να διερευνήσουν αν υπάρχουν άλλες περιπτώσεις στην εγχώρια αγορά όπου η εφαρμογή των κανόνων περί ενδοομιλικών συναλλαγών να δημιουργούν δυσανάλογα και άδικα βάρη σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται μόνο στην εγχώρια αγορά και να προβούν στις σχετικές αναγκαίες παρεμβάσεις;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Κατρίνης Μιχαήλ

Πουλάς Ανδρέας

Σκανδαλίδης Κωνσταντίνος